

Základná škola Gbeľany, Hlavná 375/26, 013 02 Gbeľany

Plán výchovy k ľudským právam

Plán výchovy k ľudským právam

Globálne problémy ľudstva – otázky vojny a mieru, ekonomického a sociálneho rozvoja, životného prostredia, zdokonaľovania vedy a techniky s prípadným nebezpečenstvom ich zneužitia, ale aj prírodné katastrofy, či epidémie... sú fenomény dnešnej informačnej spoločnosti na začiatku druhého desaťročia 21. storočia. Spolupráca pri ich riešení znamená akceptáciu určitých noriem vzájomných vzťahov medzi ľuďmi, národmi, štátmi, ktoré vychádzajú z podstaty človeka a jeho ľudských práv. Ľudské práva poskytujú súbor prijatých princípov a hodnôt, ktoré garantujú systém práv a povinností dieťaťa. *Národný plán výchovy k ľudským právam na roky 2005 – 2014* bol schválený na 2. operatívnej porade ministra školstva dňa 8. 2.2005. Vypracoval ho Štátny pedagogický ústav v spolupráci s Oddelením výchovy a vzdelávania rómskych komunít MŠ SR podľa uznesenia vlády SR č. 446/2004 bodu C. 13. Obsahuje najmä stratégiu a koncepciu výchovy k ľudským právam v SR; návrh koncepčných a legislatívnych krokov pre realizáciu výchovy k ľudským právam v rezorte školstva, ciele, obsah a proces výchovy k ľudským právam v školách; podnety na vzdelávanie pedagogických zamestnancov v oblasti výchovy k ľudským právam; podnety na zapojenie žiakov školy do aktivít v oblasti výchovy k ľudským právam v mimovyučovacom čase.

V národnom pláne sú rozpracované a konkretizované oblasti edukačného pôsobenia, ktoré môžeme aplikovať, po určitých úpravách a prispôbení sa aj na našej škole:

- oblasť cieľov a obsahu výchovy k ľudským právam,
- oblasť výchovy a vytvárania demokratickej sociálnej klímy v škole,
- výchova k ľudským právam prostredníctvom učebníc a vzdelávacích médií,
- vzdelávanie pedagogických zamestnancov v oblasti výchovy k ľudským právam.

Plán výchovy k ľudským právam vychádza zo základných dokumentov týkajúcich sa uvedenej oblasti – Všeobecnej deklarácie ľudských práv (1948), Dohovoru o právach dieťaťa (1959) a Listiny základných práv a slobôd (1991).

Významnú úlohu v pláne výchovy k ľudským právam bude zohrávať nielen aplikácia fenoménu ľudských práv v edukačnom procese, ale aj zapojenie žiakov školy do aktivít v oblasti výchovy k ľudským právam v mimovyučovacom čase.

Samotná realizácia aktivít výchovy k ľudským právam vychádza z definície pojmu výchovy a vzdelávania k ľudským právam, ktorá bola po prvýkrát zverejnená v Správe generálneho tajomníka OSN na 52. zasadnutí Valného zhromaždenia OSN v roku 1997:

„... výchova a vzdelávanie k ľudským právam sa definuje ako proces výchovy, pokus o rozšírenie informovanosti, zameraný na vytváranie všeobecnej kultúry, ponímajúcej ľudské práva prostredníctvom vštepovania vedomostí a zručností, ako aj formovania postojov, ktoré sa zameriavajú na: zvýšenie rešpektovania ľudských práv a základných slobôd, úplný rozvoj osobnosti a ponímanie ľudskej dôstojnosti, propagáciu porozumenia, tolerancie, rovnosti šanci a priateľstva medzi národmi, ako aj rasovými, národnostnými, etnickými, náboženskými a jazykovými skupinami, sprostredkovanie možnosti efektívne sa zúčastňovať na verejnom živote pre každého človeka.“

Cieľové kompetencie a obsahové zameranie výchovy k ľudským právam na škole:

Cieľom programu je poukázať na dôležitosť výchovy k dodržiavaniu ľudských práv ako aj na možnosti osvojenia kľúčových pojmov, zručností a vedomostí z tejto oblasti.

Výchova k ľudským právam nemá samostatné postavenie ako predmet, vyučuje sa v rámci ostatných predmetov ako ich súčasť, a to najmä podľa charakteru predmetu, jeho obsahového zamerania a vhodnosti konkrétnej témy.

Cieľové kompetencie výchovy k ľudským právam:

- naučiť sa myslieť komplexne,
- zahrnúť do výchovno-vzdelávacieho procesu multikultúrne vzdelávanie,
- pestovať schopnosť rozoznať nespravodlivosť a urobiť niečo proti nej,
- podporovať toleranciu – uznanie práva na život a existenciu, vystupovať proti intolerancii,
- presadzovať schopnosť pracovať na spoločných cieľoch prospešných pre rôzne skupiny, podporovať kooperáciu,
- nachádzať cestu od konfliktov k zmiereniu a obnove spoločnosti,
- vytvárať pozitívnu atmosféru v škole,
- upozorniť žiakov na rôzne formy násilia – v rodinách, v školách, na verejnosti, ktoré sú dôsledkom neznášanlivosti a intolerancie medzi ľuďmi,
- podporovať samohodnotenie žiakov,
- podporovať verbálnu komunikáciu žiakov – učiť ich pred publikom hovoriť o sebe, o svojich záujmoch, schopnostiach, vlastnostiach, postojoch, názoroch,
- zistiť, aké majú spolužiaci postoje k ľuďom, ktorí sú odlišní, napr. k starým ľuďom, mentálne postihnutým, iným národnostiam,
- uvedomiť si, čo vyvoláva neznášanlivosť medzi ľuďmi, aké sú možné bariéry tolerancie,
- ukázať aká je nebezpečná jednostranná informácia, šírenie klebiet,
- upozorniť na to, aký je vplyv predsudkov, stereotypov a diskriminácie na naše správanie a medziľudské vzťahy a vyhýbať sa im,
- rozvíjať empatiu žiaka, pochopiť pohnútky jeho konania a potreby vo vzájomných vzťahoch s inými ľuďmi,
- naučiť sa asertívnemu správaniu a riešeniu konfliktov,
- získať informácie o všeobecných ľudských právach a právach dieťaťa, prezentovať názor na nedodržiavanie ľudských práv a vlastné návrhy na zmeny,
- zabezpečiť ochranu žiakov pred sociálno-patologickými javmi, šikanovaním,
- prijať opatrenia na zamedzenie šírenia drog a pred sexuálnym zneužitím, toxikomániou v školskom prostredí,
- podporovať prevenciu HIV/AIDS prostredníctvom besied s lekárom, psychológom.

Učiteľov i žiakov školy bude potrebné upozorniť na skutočnosť, že výchova a vzdelávanie k problematike ľudských práv sa považuje za základné právo. Obsahom vzdelávania v uvedenom smere je:

- ochrana a rešpektovanie ľudských práv pre každého,
- hlásanie myšlienky nezávislosti, neoddeliteľnosti a všeobecnej platnosti ľudských práv,
- výchova a vzdelávanie k ľudským právam ako nástroja na dosiahnutie demokracie, udržateľného rastu, právnej spoločnosti, vonkajších životných podmienok a mieru,

- podporovanie tvorby pedagogických dokumentov, týkajúcich sa problematiky ľudských práv,
- preskúmanie a skoncipovanie učebných materiálov, určených na výchovu a vzdelávanie k ľudským právam,
- podporovanie tvorby analýz o aktuálnych problémoch, týkajúcich sa problematiky ľudských práv, ktoré vyústia do ich riešenia v zhode so štandardom ľudských práv.

Výchova k ľudským právam je efektívna len v demokratickom prostredí. Veľmi dôležitá je osobnosť učiteľa a to, ako svojím konaním a osobným príkladom preukazuje dodržiavanie ľudských práv. Významné je používanie adekvátnych vyučovacích a výchovných metód, ktoré vedú k interorizácii ľudských práv. Preto je vzdelávanie k ľudským právam začlenené do systému prípravy všetkých pedagógov.

Pri výchove k ľudským právam by sa mali učiteľia:

- vyhýbať rečníctvu a moralizovaniu, rovnako tak aj veľkým očakávaniam a požiadavkám, ktoré nie sú v súlade so schopnosťami žiakov vzhľadom na ich vek,
- klásť dôraz na správanie a zodpovednosť za svoje činy vzhľadom na psychické a fyzické charakteristiky žiakov,
- prezentovať svoje názory a pohľady ako rovnocenní partneri v diskusii,
- demokraticky riadiť triedu,
- rozvíjať zručnosti inovatívnych foriem učenia.

Aktivity žiakov v mimovyučovacom čase sa majú projektovať tak, aby doplnili, prehĺbili a rozšírili vedomosti, zručnosti a postoje žiakov osvojené vo vyučovacom čase. Organizátorom by mala byť škola ako i mimovládne organizácie, špecializované na oblasť ľudských práv. Medzi týmito subjektmi má popredné miesto škola ako organizátor besied, súťaží, stretnutí, projektov. Zároveň organizovaním tematických výstav prác detí k aktuálnym témam z oblasti ľudských práv, napr. predchádzania všetkým formám šikanovania, diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie, ako aj návštevu koncertov s tematikou ľudských práv.

V oblasti národnostného školstva z národného plánu vyplýva špecifická úloha v oblasti práv národnostných menšín je formovanie vzťahu a postojov k národnostným menšinám žijúcim v Slovenskej republike, na výchovu k tolerancii a k odbúravaniu predsudkov, ako aj formovanie vzťahu príslušníkov národnostných menšín k majoritnému národu a zodpovednosti za svoju integráciu do širšieho národného spoločenstva.

V uvedenom smere je veľmi dôležitá multikultúrna výchova, a to v dvoch rovinách:

- v oblasti informovanosti o histórii a kultúre národnostných menšín, žijúcich na území SR a špecifických práv národnostných menšín,
- v oblasti vstúpenia občianskych hodnôt potrebných k multikulturalite, k spolunažívaniu na území SR a v Európskej únii, utváranie pozitívnych postojov pri súčasnom pestovaní vlastnej národnej a národnostnej identity. V uvedenom smere je potrebné realizovať aktivity zamerané na podporu materinského jazyka,
- prostredníctvom plagátov a projektov uskutočniť propagáciu porozumenia, tolerancie, rovnosti šancí a priateľstva medzi národmi, vrátane rasových, národnostných, etnických, náboženských a jazykových skupín.

Metódy a formy práce výchovy k ľudským právam

Metódy práce: individuálne a kooperatívne riešenie problémov, prednášky, rozhovory a diskusie, tvorba projektov, motivačné rozhovory, pripomínanie si pamätných dní, rozhlasové relácie, kvízy a súťaže, didaktické hry...

Formy práce: hromadná, skupinová, párová, individuálna.

Školské dokumenty rešpektujúce Deklaráciu práv dieťaťa

Práva a povinnosti žiakov sú stanovené v Školskom poriadku školy:

Práva žiakov

- ospravedlnenie z vyučovacieho dňa pri reprezentácii, školy,
- ochranu zdravia a bezpečnosti pri vyučovaní,
- individuálny prístup vo výchove a vzdelávaní primeraný jeho veku, schopnostiam a zdravotnému stavu,
- úcta k svojej osobe a na zabezpečenie ochrany proti fyzickému a duševnému násiliu,
- úcta k svojmu vierovyznaniu, svetonázoru a etnickej príslušnosti,
- kvalitná výučba a zrozumiteľný výklad učiva,
- rozvoj vlastnej osobnosti, slobodu prejavu a súkromie, tým však nemôže byť obmedzované toto právo a ohrozované zdravie ostatných účastníkov výchovno-vzdelávacieho procesu a ich právo na vzdelanie,
- slušne vysloviť svoj názor a klásť otázky k preberanej téme,
- komunikácia s učiteľmi v duchu zásad humanity a tolerancie,
- čo najobjektívnejšie hodnotenie a zdôvodnenie klasifikácie,
- v odôvodnených prípadoch žiadať o komisionálne skúšanie prostredníctvom zákonného zástupcu,
- prestávka, ako jej využitie stanovuje vnútorný poriadok školy,
- vybrať si voliteľné a nepovinné predmety, prípadne záujmový krúžok podľa možnosti školy a počtu prihlásených žiakov,
- využívanie pomôcok, ktoré sú určené na vyučovanie,
- poskytovanie informácií v súlade so zákonom o informáciách,
- ochrana pred zneužívaním návykových látok,
- získanie informácií o zdravom životnom štýle a negatívnych dopadoch zneužívania návykových látok.

Povinnosti žiakov

- pred vstupom do budovy školy si dôkladne očistia obuv a preobujú do zdravotne vyhovujúcej obuvi a uložia si topánky a odev,
- oslovovať zamestnancov školy: pani riaditeľka, pán zástupca/pani zástupkyňa, pán učiteľ/pani učiteľka, pán školník, pani kuchárka, pani upratovačka a podobne,
- zdraviť všetkých zamestnancov školy pozdravom : „dobrý deň“, „dobré ráno“. Žiaci zdravia v ten istý deň len pri prvom stretnutí,
- keď vstúpi do triedy dospelá osoba, pozdraviť povstaním a sadnúť si na pokyn učiteľa. Pri jej odchode z triedy taktiež pozdravia povstaním,
- pred začatím hodiny žiaci sú povinní byť na svojom mieste s pripravenými učebnými pomôckami,
- žiak prichádza na vyučovanie a všetky školské podujatia načas, riadne pripravený, so všetkými školskými potrebami, ktoré podľa rozvrhu potrebuje na vyučovanie,
- učebnice a učebné pomôcky potrebné na hodinu si žiak pripraví cez prestávku,
- žiak má učiteľom presne určené miesto, ktoré nesmie v priebehu vyučovania svojvoľne meniť a sedí podľa zasadacieho poriadku. V odborných učebniach a dielňach určuje žiakovi miesto príslušný vyučujúci,
- po zazvonení na vyučovaciu hodinu v tichosti očakávať príchod vyučujúceho,

- na vyučovaní sedí slušne, pozorne sleduje učiteľov výklad i odpovede spolužiakov, aktívne pracuje, nenašepkáva, neodpisuje a nevyrušuje. Hovoriť bez dovolenia je prejavom neslušnosti,
- ak chce žiak odpovedať alebo sa vyučujúceho niečo opýtať, hlási sa zdvihnutím ruky.
- ak sa žiak na vyučovanie nepripraví, alebo nemá domácu úlohu, ospravedlní sa vyučujúcemu pred začatím hodiny a uvedie dôvod svojej nepripravenosti, ktorý učiteľ môže akceptovať podľa závažnosti dôvodu,
- písať domáce úlohy doma a neodpisovať ich v škole,
- vyjadrovať sa slušne, úctivo, bez hrubých a vulgárnych výrazov,
- zákaz telesne a verbálne obťažovať a prejavovať intímne náklonnosti k iným žiakom,
- zákaz správania, ktorého zámerom je ublíženie žiakovi alebo žiakom, prípadne ich ohrozenie alebo zastráňovanie – slovami, gestami, činmi, ktoré vedie k fyzickému alebo psychickému ublíženiu,
- zákaz propagovať alebo šíriť násilie, rasizmus a iné druhy intolerancie a xenofóbie,
- zákaz v priestoroch školy fajčiť, prechovávať, prinášať, používať, dávať a predávať alkoholické nápoje, návykové látky (drogy) a iné zdraviu škodlivé látky, byť pod ich vplyvom v škole alebo pri činnostiach organizovaných školou,
- v prípade prechovávaní, šírenia (dílertva) a používania návykových látok bude školou kontaktovaný zákonný zástupca, žiak bude odovzdaný do starostlivosti odborníkov a privolaná bude aj polícia,
- zákaz hrať hazardné hry /karty, hry o peniaze,
- opustiť triedu, ihrisko len so súhlasom vyučujúceho alebo triedneho učiteľa,
- počas vyučovania a prestávok žiak nesmie opustiť budovu a areál školy bez súhlasu triedneho učiteľa resp. vyučujúceho,
- udržiavať svoje pracovné miesto a okolie v čistote a poriadku,
- manipulovať s oknami, žalúziami, svetelnými vypínačmi a didaktickou technikou umiestnenou v učebniach môžu žiaci len so súhlasom učiteľa,
- zákaz hojdať sa na stoličkách, vykláňať sa z okien a vyhadzovať von papiere, odpadky a akékoľvek predmety,
- na hodinách telesnej výchovy je zakázané nosiť prstene, retiazky, voľné náušnice, hodinky, mať dlhé alebo umelé nechty. V prípade úrazu spôsobeného porušením tohto zákazu sa tento úraz neklasifikuje ako školský úraz,
- zákaz počas vyučovania používať mobilný telefón. Použiť ho môže iba v odôvodnených prípadoch so súhlasom vyučujúceho, triedneho učiteľa alebo riaditeľky školy alebo jeho povereného zástupcu,
- zákaz počas prestávok naháňať sa, biť sa, behať a skákať po laviciach, kričať a inak sa neslušne správať, a tak ohrozovať svoju bezpečnosť a bezpečnosť ostatných,
- zákaz rozhadzovať odpadky po chodbách, záchodoch, hádzať do záchodových mís, pisoárov a umývadiel a vyhadzovať z okien,
- šetriť školskú budovu, všetko vonkajšie a vnútorné zariadenie,
- zákaz popisovania stien v triedach, učebniach, sociálnych zariadeniach s postihom až po zníženu známku zo správania,
- chodiť do školy čisto a primerane oblečený, bez výstredných a rušivo pôsobiacich súčastí a doplnkov odevu, líčenia, účesu,

- zákaz používať v škole obuv, ktorá môže ničiť a poškodzovať podlahovú krytinu, alebo nevyhovuje hygienickým a bezpečnostným požiadavkám,
- slušne sa správať i v čase mimo vyučovania, počas voľných dní a školských prázdnin.
- na posilnenie disciplíny sa udeľujú výchovné opatrenia – pochvala, napomenutie, pokarhanie, znížená známka zo správania.

Aktivity výchovy k ľudským právam a ich realizácia

1. Vytvoriť Plán výchovy k ľudským právam v škole.

Termín: september

Zodpovednosť: Mgr. M. Janikovská

2. Vypracovať Školský poriadok so začlenením práv a povinností žiakov.

Termín: september

Zodpovednosť: vedenie školy

3. Analyzovať školské predpisy zamerané na ľudské práva a oboznámiť žiakov s ich právami a povinnosťami.

Termín: september

Zodpovednosť: triedni učitelia

4. Základné úlohy výchovy k ľudským právam zapracovať do tematických výchovných a vzdelávacích plánov predmetov.

Termín: september/október

Zodpovednosť: triedni učitelia, učitelia spoločenskovedných predmetov

5. Problematiku ľudských práv zapracovať do plánov práce triednych učiteľov – prednášky, besedy, diskusie....

Termín: september/október

Zodpovednosť: triedni učitelia

Prvý stupeň – ročníky 1. – 4.

Vzhľadom na ciele výchovy k ľudským právam sme sa zamerali na osvojenie všeobecných poznatkov a vedomostí veku primeranou formou od intuitívneho a zážitkového osvojenia až po kognitívne poznatky a vedomosti a naopak, od pochopenia pojmov a poznatkov, po zručnosti a ich aplikácie do každodenného života.

Hlavné metódy a formy práce:

- rozhovory, besedy, zážitkové metódy
- vhodné využitie tematiky ľudských práv vo všetkých vyučovacích predmetoch
- práca s internetom
- nástenky a výstavy
- aktivity zamerané na prosociálne správanie
- monitorovanie správania žiakov a dodržiavanie práv
- Vyjadrovanie pocitov –panáčik mojej nálady. Využitie citovej výchovy na vyučovaní, pri hodnotení práce žiakov –sebahodnotenie.

Aktivity

- Namaľuj si svoje práva – výstavka žiackych prác
- Deň ľudských práv – vizualizácia v podobe nástenky
- „Deň ĽP v škole“ –žiaci 1.-4. ročníka si na základe prečítaného úryvku, (ktorý súvisí s ľudskými právami), ktorý spoločne s vyučujúcim rozoberú, pripraví v skupinkách scénu; pripraví si nástenku a nakreslí výtvarné práce, z ktorých si urobí výstavku. V druhej časti dňa budú venovať čas aktivitám, ktoré rozvíjajú sebaovládanie.

- Diskusia na tému rasizmus, fašizmus, intolerancia, diskriminácia, šikanovanie, ponižovanie
- Právo a povinnosť – žiaci 1. – 4. ročníka
- „Chcem vedieť viac o ľudských právach“ – práca s internetom
- Vyjadrovanie pocitov – hodnotenie práce a sebahodnotenie
- Vyjadrovanie pocitov –panáčik mojej nálady. Využitie citovej výchovy na vyčovaní, pri hodnotení práce žiakov –sebahodnotenie.
- Deti chcú milovať–Dôverovať dospelým a prijímať ich ako priateľov. Desať želaní - aktivita
- Deti sveta –Medzinárodný deň detí

MESAČNÉ PLÁNY VÝCHOVY K LP

SEPTEMBER

- 1. september – Deň Ústavy SR
- 9. september - Deň obetí holokaustu a obetí rasového násillia
- 19. september – Medzinárodný deň mieru

K pamätným dňom – pripravené nástenky v triedach.

OKTÓBER

1. Aktivita – Pravidlá v našej triede
2. Aktívne počúvanie – základ komunikácie
3. Monitorovanie správania sa žiakov s dôrazom na dodržiavanie ľudských práv a práv dieťaťa
  - 17. október – Medzinárodný deň za odstránenie chudoby
  - 24. október – Deň OSN
  - 28. október – Deň vyhlásenia samostatného štátu Čechov a Slovákov
  - 31. október – Deň UNICEF

NOVEMBER

- 20.november 1959 - Deklarácia práv dieťaťa,
- 20.november 1989 - Dohovor o právach dieťaťa
- 9. november - Medzinárodný deň boja proti fašizmu a proti antisemitizmu
- 10. november – Svetový deň využívania vody pre mier a rozvoj
- 15. – 21. november – Týždeň boja proti drogám
- 16. november - Medzinárodný deň tolerancie
- 17. november – Deň boja za slobodu a demokraciu
- 17. – 23. november – Medzinárodný týždeň vzdelávania - Práca s talentovanými žiakmi

DECEMBER

- 1. december – Svetový deň boja proti AIDS
- 10. december- Deň Ľudských práv
- 11. december – Svetový deň ľudstva

JANUÁR

- 1. január – Svetový deň mieru
- 28. január – Svetový deň mobilizácie proti jadrovej vojne.

FEBRUÁR

- 22. február – Európsky deň obetí zločinu

MAREC

1. Riešenie konfliktov – oblasť emocionálnej inteligencie, ako jednej so základných kľúčových kompetencií žiaka.

- 2. marec – Deň boja spisovateľov za mier
- 21. marec – Medzinárodný deň boja za odstránenie rasovej diskriminácie
- 25. marec – Deň zápasu za EP

APRÍL

1. Uplatňovanie práv dieťaťa vo svete. Aktivita Deti sveta –

2. Práca s internetom – Chcem vedieť viac o ľudských právach.

- 13. apríl- Deň nespravodlivo stíhaných
- 20. apríl – Medzinárodný deň slobody tlače
- 22. apríl – Deň Zeme

MÁJ

- 1. máj – Sviatok práce
- 3. máj – Svetový deň slobody tlače
- 5. máj - Deň Európy
- 8. máj - Deň víťazstva nad fašizmom
- 29. Máj – Medzinárodný deň príslušníkov mierových misií OSN

JÚN

Deti sveta– Medzinárodný deň detí

- 1. jún – Medzinárodný deň detí
- 4. jún - Medzinárodný deň nevinných detských obetí agresie
- 20. jún - Medzinárodný deň utečencov

Druhý stupeň – ročníky 5. – 9.

Témy súvisiace s multikultúrnou výchovou a výchovou v duchu humanizmu zapracovať do učebných plánov jednotlivých predmetov aj v rámci PK SVP, PVP, CJ.

6.roč. – **Projekt** „Podpora a rozvoj národnej a európskej identity EÚ“ – uplatňovanie zákazu všetkých foriem diskriminácie a segregácie v oblasti problematiky migrácie.

7.roč. – **Projekt** „Uplatňovanie ľudských práv a výchovy k nim“ – podrobný rozbor ľudských práv prvej, druhej i tretej generácie,

- rovnosť rás, národov, etník (boj proti rasizmu),
- uplatňovanie slobody náboženského vyznania,
- poukazovať na význam princípov demokratizácie (rešpektovanie práv menšín),

8.roč. – **Projekt** „Poznávanie a chápanie iných kultúr“

- základné dokumenty o ľudských právach,

- vedenie žiakov k občianskej participácii a poukázať na jej výhody,
- riešenie inscenovaných konfliktných situácií v súvislosti s porušovaním ĽP,
- predstava o štáte s dodržiavaním ľudských práv,
- druhy predsudkov – ich odstraňovanie a praktické riešenia situácií.

Na triednických hodinách besedy zamerané na solidaritu medzi generáciami.

6. Deti sveta– Medzinárodný deň detí – celoškolská aktivita

Termín: jún

Zodpovednosť: triedni učitelia

7. Monitorovanie správania sa žiakov s dôrazom na dodržiavanie ľudských práv a práv dieťaťa

Termín: priebežne

Zodpovednosť: triedni učitelia, koordinátor drogovej prevencie

Odporúčania podľa Pedagogicko-organizačných pokynov:

- V rámci výchovy k ľudským právam sa odporúča KOMPAS – manuál výchovy mládeže k ľudským právam, zverejnený na www.iuventa.sk v oblasti Projekty – Ľudské práva.
- Pedagogickým zamestnancom sa odporúča využívať projekt „Živé knižnice“, zameraný na problematiku odstraňovania predsudkov a intolerancie medzi ľuďmi. Informácie sú zverejnené na www.iuventa.sk v oblasti Projekty – Ľudské práva.